

Ruchovci a lumírovci

1867 Rakousko-Uhersko

almanach Ruch – 1868 – ke slavnosti položení základního kamene k ND

ruchovci: škola národní, národní látky, národní dějiny, dílo má sloužit národním snahám a občansky

revue Osvěta, 1879 – Květy

Eliška Krásnohorská, Svatopluk Čech, J. V. Sládek

lumírovci – časopis Lumír (1873 – Neruda, J. V. Sládek – 1877–1898)

škola kosmopolitní, inspirace cizími látkami, zařazení do evropského kontextu, překlady, umění má být vznešené, odpoutávat člověka od všednosti, pomocí estetické hodnoty má umění šířit ideály humanity

J. V. Sládek, Julius Zeyer, Jaroslav Vrchlický

Vůdčí pozice: od pol. 70. let do 1914

Josef Durdík: „umění pro umění“ – lumírovci, estetická hodnota díla podává informaci o vyspělosti celého národa, kult formy, nová estetická norma: nadřazuje formu obsahu

„umění pro národ“ – ruchovci, co nedbá národních látek, nemůže být umělecky reprezentativní

Polemiky: na stránkách Osvěty a Lumíra; Sládek, Vrchlický x Krásnohorská

V 90. letech kritizováni mladou generací – smířili se

Lumírovci poněkud překotně přijímali cizí vzory X omezení koncepce českého písemnictví u ruchovců

Novoromantismus – navazuje na romantismus a přijímá znaky nových směrů (symbolismus, realismus, dekadence); v centru zájmu je výjimečná osobnost – hloubavá, historismus, duchovní krize lidstva na konci století

Znaky: poezie: veršovaná epika, epos, řečnický patos, ideály i zvažování pozice člověka v současném světě, lyrika: píseň, přijetí nových lyrických žánrů a forem (Vrchlický)

Próza: nevšední hrdina, obyčejný život, snílek, hloubavec, hledač ideálů

Návraty k historii a k mýtu

Parnasismus: 2. pol. 19. století ve Francii; umění pro umění, znovuobjevování romantismu, kult formy, vysoce stylizovaný jazyk; Paul Verlaine, Stéphane Mallarmé

Současný Parnas

Vrchlický, Zeyer